

N:o 9.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående försäljning af en Kongl. Maj:t och kronan såsom danaarf tillfallen andel af tomten N:o 4 i kvarteret Plantan i Upsala stad; gifven Stockholms slott den 22 december 1887.

Af den i Upsala stad å ofri grund belägna tomten N:o 4 i kvarteret Plantan eges en del, omfattande 2,530 kvadratfot, af trädgårdsmästaren Per Adolf Winqvist, hvilken år 1876 tillhandlat sig densamma och den 12 februari 1877 derå undfått lagfart.

Återstoden af tomten, utgörande 2,408 kvadratfot, inköptes år 1796 af komministern Anna Ahlbäck och tillföll efter hennes år 1825 inträffade död hennes enda arfvinge, dottern Brita Maria Ahlbäck, hvilken den 20 mars 1856 afled ogift, utan att efterlemna någon känd arfvinge. Genom ett den 28 februari 1851 upprättadt testamente hade Brita Maria Ahlbäck förordnat, att postiljonsenkan Margareta Almgren skulle under sin lifstid ega att draga afkomst af all Brita Maria Ahlbäcks efterlemnade egendom, så i löst som fast. Hennes qvarlåtenskap och deribland den berörda tomtdelen öfvertogs på grund af detta testamente utaf enkan Almgren, hvilken sedermera den 22 juli 1861 utfärdade ett gåfvobref, hvarigenom hon »med samma rätt hon den sjelf innehade, upplät och skänkte» tomtdelen till sin dotter Anna Margareta Almgren och dennas man, ofvanbemälda Per Adolf Winqvist. Sedan enkan Almgren den 31 december 1868 aflidit, har tomtdelen efter henne innehafts af makarne Winqvist, hvilka derå vid två särskilda tillfällen, ehuru utan framgång, sökt lagfart med åberopande dels

af berörda gåfvobref och dels af ett muntligt testamente, som Brita Maria Ahlbäck skulle till hustru Winqvists förmån hafva upprättat, i hvilket senare hänseende ett vittne inför Upsala rådhusrätt afhörts och intygat, att Brita Maria Ahlbäck någon tid före sin död, i närvaro af hustru Winqvist och hennes moder, samt vittnet och en annan sedermera affiden person, med erinran om sitt till enkan Almgrens fördel upprättade skriftliga testamente, yttrat till hustru Winqvist, att hon skulle njuta samma rätt som hennes moder.

I en till Kongl. Maj:t den 24 mars 1885 ingifven skrift hafva makarna Winqvist, med förmålan, att den sist omnämnda tomtdelen, till hvilken hustru Winqvist förmenades hafva besittningsrätt under hennes lifstid torde efter hennes död komma att såsom danaarf hemfalla till Kongl. Maj:t och kronan, i underdånighet anhållit, att, då de två särskilda delarne af tomten N:o 4 i kvarteret Plantan vore hvar för sig af alltför ringa areal för att i olika egares händer ega något synnerligt värde samt sökandena till följd häraf icke kunnat vare sig försälja eller belåna den af mannen Winqvist inköpta andelen i tomten, den rätt Kongl. Maj:t och kronan kunde ega till den tomtedel, som tillhört Brita Maria Ahlbäck, måtte till sökandenas förmån efterskänkas eller ock sökandena berättigas att till uppgifvet pris tillösa sig samma tomtedel.

I anledning af denna ansökning har underdånigt utlåtande afgifvits af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Upsala län, som dervid öfverlemnadt, jemte yttrande af magistraten i Upsala, ett af vederbörande stadsbyggmästare i nämnda stad efter besigtning å tomten afgifvet utlåtande af hufvudsakligt innehåll, att den tomtedel, hvarom nu är fråga, hade en längd af 106 fot, medan dess största bredd vore 25,25 och dess minsta bredd 20,20 fot; att tomtdelen, som enligt förededd designation endast med den större bredsida gränsar intill gata, men i öfrigt omgifves af enskilda tomter, icke syntes kunna såsom själfständig tomt under någon form bebyggas, men likväl, med hänsyn till det gångbara priset å tomter i samma del af staden och vid det förhållande, att värdet af den andra delen i tomten skulle genom båda tomtdelarnes sammanslagning i ganska väsentlig grad ökas, ej borde uppskattas lägre än efter 15 öre för kvadratfoten eller till 361 kronor 20 öre; att åbyggnaden å tomtdelen utgjordes af ett lågt envåningshus utan undergrund, stenfot, förstuga och trappa och i öfrigt i ett mycket förfallet skick; samt att värdet å detta hus, som vore inredt till 3 boningsrum, kunde anses utgöra 400 kronor, i följd hvaraf sålunda tomtdelen med derå befintlig åbyggnad skulle ega ett värde af 761 kronor 20 öre.

Sedermera har, på yrkande af kammaradvokatfiskalsembetet, rådstufvurätten i Upsala genom dom den 21 mars 1887, som vunnit laga kraft, förpligtat sökandena att den 30 september 1887 afträda tomt-delen såsom utgörande Kongl. Maj:t och kronan tillkommande dana-arf. Kammaradvokatfiskalsembetet, som lika med Kongl. Maj:ts befallningshafvande ansett billighetsskäl för efterskänkande af kronans rätt till ifrågavarande danaarf ej föreligga, har i afgifvet utlåtande hemställt, att sökandena måtte medgifvas att mot ett pris af 760 kronor tillösa sig tomt-delen med derå befintlig åbyggnad; och hafva sökandena, hvilkas yttrande häröfver infor-drats, förklarat sig villige att, derest icke kronans rätt till tomt-delen kunde till sökandenas förmån eftergifvas, lösa till sig tomt-delen för berörda belopp, 760 kronor, att erläggas sex månader efter erhållen del af Kongl. Maj:ts beslut i ämnet.

Med afseende å hvad sålunda förekommit, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva:

att den såsom danaarf Kongl. Maj:t och kronan tillerkända andel af ifrågavarande tomt med derå befintlig åbyggnad må till sökandena öfverlätas mot en köpeskilling af sjuhundra sextio kronor, att erläggas sex månader efter det Kongl. Maj:ts och Riksdagens beslut i ämnet blifvit sökandena delgifvet;

lärande de sålunda inflytande medlen, efter afdrag af den kammaradvokatfiskalen författningsenligt tillkommande aktoratsprovision, böra redovisas bland statsverkets extra uppbörd.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

Gust. Tamm.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 22 de-
cember 1887.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern THEMPTANDER,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
VON KRUSENSTJERNA,
friherre TAMM och
friherre PEYRON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet friherre Tamm, föredrog följande mål och ärenden:

Härefter föredrog departementschefen:

En af trädgårdsmästaren Per Adolf Winqvist och hans hustru Anna Margareta Winqvist, född Almgren, gjord underdånig ansökning, att Kongl. Maj:ts och kronans rätt att, såsom danaarf efter ogifta Brita Maria Ahlbäck, bekomma den del af tomten N:o 4 inom kvarteret Plantan i Upsala stad, som af bemälda Brita Maria Ahlbäck i

lifstiden egts, måtte till sökandenas förmån efterskänkas eller ock sökandena berättigas att tillösa sig samma tomtedel;

öfver hvilken ansökning Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Upsala län och kammaradvokatfiskalsembetet hvar för sig afgifvit underdånigt utlåtande; hvarefter sökandena inkommit med ytterligare skrifter i ärendet.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit hemstälde statsrådet, att Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att medgifva, att den såsom danaarf Kongl. Maj:t och kronan tillerkända andel af ifrågavarande tomt med derå befintlig åbyggnad finge till sökandena öfverlåtas mot en köpeskilling af sjuhundrasextio kronor, att erläggas sex månader efter det Kongl. Maj:ts och Riksdagens beslut i ämnet blifvit sökandena delgifvet;

anseende statsrådet de sålunda inflytande medlen, efter afdrag af den kammaradvokatfiskalen författningsenligt tillkommande provision, böra redovisas bland statsverkets extra uppbörd.

Hvad statsrådet sålunda hemställt och yttrat, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan — — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo
Fredrik Zethelius.